

РЕЦЕНЗИЯ

от **проф. Анастас Георгиев Славчев**
относно конкурса за **доцент** по "Камерно пеене",
обявен от НМА "Проф. Панчо Владигеров" – София
с кандидат **д-р Ермила Секулинова - Швайцер**

Конкурсът за доцент по "Камерно пеене" е обявен за нуждите на катедра "Класическо пеене" при Вокалния факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров”. В него участва един кандидат - д-р Ермила Секулинова - Швайцер, която отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност "Доцент" и притежава образователна и научна степен "Доктор". Има необходимия педагогически стаж, представя значителна по обем и съдържание художествено-творческа дейност, свързана с областта, в която е обявен конкурсът, както и монографичен труд "Савка Шопова - Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание".

Ермила Секулинова получава солидно музикално образование като пианист в НМУ "Любомир Пипков" и НМА "Проф. Панчо Владигеров" - София. Специализира в майсторски класове на световноизвестни пианисти, участва като акомпанятор в Летни академии в Залцбург и Цюрих. В периода 1990 - 2005 г. работи по специалността си в Музикалното училище и Операта на гр. Цюрих, Швейцария. От 2005 г. е преподавател по камерно пеене и вокални ансамбли в Нов български университет и НМА "Проф. Панчо Владигеров". През 2012 г. защитава докторска дисертация на тема "Педагогът Л. Пипков в камерния жанр на соловата песен с пиано".

Успоредно с педагогическата си работа, поддържа и активна концертна практика, предимно като акомпанятор на оперни певци. Тя е желан партньор за участие в камерни концерти и записи на изтъкнати наши и чужди изпълнители: Барбара Фукс, Веселина Кацарова, Калуди Калудов, Бойко Цветанов и др.

На заседание, състояло се на 19.10.2017 г., катедра "Класическо пеене" приема и дава висока оценка на представените хабилитационни материали, включително и на монографията "Савка Шопова - Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание". В своите изказвания членовете на катедрата подчертават и успешната педагогическа и художествено-творческа дейност на Ермила Секулинова.

Монографичният труд "Савка Шопова - Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание" е с общ обем от 246 страници, от които 194 страници основен текст и 52 страници приложения и библиография, включваща 20 заглавия на кирилица, 7 на латиница и 23 интернет сайта. Историята на житейския и професионален път на проф. Савка Шопова - Маркова, разказана по интригуващ и увлекателен начин, ни дава пълна и достоверна информация за началото на професионалното обучение по акомпанимент в България. Цитирам: "Дългата и успешна кариера на Савка Шопова - Маркова е най-добрата реклама на акомпаняторската професия и вдъхновяващ пример за всеки пианист, който се чувства привлечен от магията на ансамбловото музициране..." (стр. 186)

Още в увода авторката изяснява с подходящи примери разликата между корепетитор и акомпанятор, като подчертава, че и за двете дейности се изисква висок професионализъм. Под формата на разговори с проф. Савка Шопова, Ермила Секулинова ни разкрива любопитни, но и важни детайли от педагогическия и творчески път на С. Шопова, които оформят етапите в нейното успешно развитие като пианист акомпанятор с международна слава. Описани са първите ѝ стъпки в музиката, когато трябва да бъдат преодолені несподобите от трудните следвоенни години. Срещата с проф. Мара Петкова слага началото на истинското ѝ професионално клавирно обучение. След първите акомпаняторски опити със свои съученици и състуденти, Савка Шопова овладява основните изисквания към акомпанимента при съвместната си концертна дейност с изтъкнатите български цигулари Емил Камиларов, Петър Христосков, Владимир Аврамов. Тя чувства необходимостта да сподели натрупания си опит със студентите пианисти от НМА, на които предстои да извършват в бъдеще акомпаняторска дейност. Предлага на ръководството на НМА да се въведе нова дисциплина "Клавирен съпровод" от учебната 1967/68 година. Ермила Секулинова подробно описва трудностите в утвърждаването на специалността, академичното развитие и приноса на останалите преподаватели по съпровод. Важен етап е създаването на отделна катедра "Клавирен съпровод" с ръководител проф. Лили Попова, както и включването на достатъчен брой занятия по съпровод в учебните планове на Инструменталния факултет, гарантиращи отличната подготовка на бъдещите пианисти акомпанятори.

В книгата е проследено развитието на по-младите по онова време, но днес утвърдени имена като Минчо Минчев, Гинка Гичкова, Ваня Миланова, Веско

Парашкевов и други любопитни факти от представянето им на големите международни конкурси с акомпанятор Савка Шопова. Разказани са забавни, но и поучителни истории, в които чрез силата на човешкия дух са преодолені непредвидени трудни ситуации. В много от тях изпъква важната роля на акомпанятора за разрешаването им. Всичко това рисува една богата картина на концертния живот у нас, дава ни информация за отношенията между личностите и институциите в областта на културата. Специализацията на Савка Шопова във Виена ѝ открива пътя към международните майсторски класове в чужбина, където тя натрупва богат и разнообразен репертоар и усъвършенства своето акомпаняторско изкуство.

Специално място бих желал да отделя на страниците, посветени на спецификата на професията на акомпанятора. След многобройните срещи и концертни изяви с известни имена от международната сцена, Савка Шопова прави верни изводи относно предварителната подготовка, бързината на реакциите на пианиста при малкото на брой репетиции, за възпитаване на ансамбловото чувство и т.н.

В изложените биографични данни за Савка Шопова са отбелязани и работата със студентите от НМА по големите вокални цикли на Шуберт, Брамс, Волф със солист Георги Дуков - баритон, концертите с Анета Стоева - сопран и др. Бих искал да отбележа доминиращата роля на Савка Шопова при основаването на Националния конкурс за ученици акомпанятори в гр. Плевен, създаването на Сдружение "Акомпанятори" към СБМТД, провеждането на ежегодните научно-практически семинари на акомпаняторите от цяла България. Значима е ролята на проф. Савка Шопова - Маркова и като ръководител в НМА - зам. декан, декан и зам. ректор.

В приложенията към книгата Ермила Секулинова отбелязва турнетата, записите, публикациите, наградите и списък на студентите, изучавали клавирен съпровод при проф. Савка Шопова. От всичко това може да се направи категоричен извод, че проф. Шопова - Маркова е создала своя професионална школа със запазена марка за високо качество. Това се доказва по убедителен начин от монографията на Ермила Секулинова, на която аз давам много висока оценка.

Приемам за достоверни и значими изведените приноси на монографията и считам, че тя може да служи като база за нови изследвания в областта на акомпанимента.

Освен предложената монография, Ермила Секулинова представя и богата справка за своята художествено-творческа дейност. Сред многобройните изяви ще отлича:

- компакт диск с Веселина Кацарова - мецосопран с музика на Красимир Кюркчийски - 2003 г.

- международни проекти със съдействието на фондация „Про Хелвеция“ на Швейцарското посолство - 2009 и 2011 г., включващи серия от концерти с Барбара Фукс - сопран и семинара „Музика на немски език“

- цикъл концерти „Фойерверк за Панчо Владигеров“ по повод 110 години от рождението му в София, Братислава и Виена - 2009 г.

- многобройни концерти, организирани по различни поводи от НМА, НБУ, Столична община, национални институции, културни центрове, посолства и др.

- концерти със студентите на проф. Свилен Райчев.

Сред публикациите на Ермила Секулинова ще отбележа нейните доклади и статии, посветени на камерното музициране. Те са отпечатани в издание на СБМТД, НБУ, НМА или изнесени на конференции, семинари и други научни форуми. Особено внимание заслужава с актуалността си монографията „Ролята на акомпаниятора при сценичната реализация на оперни певци в национални и международни проекти“ - издание на НБУ, 2014 г.

Педагогическата дейност на Ермила Секулинова включва работата ѝ с изявени студенти от Вокалния факултет, включително и подготовката им за национални и международни конкурси.

Въз основа на представените хабилитационни материали и направените върху тях наблюдения и оценки, както и върху цялостната дейност на кандидата, предлагам на уважаемото научно жури да присъди академичната длъжност „Доцент“ на д-р Ермила Секулинова - Швайцер.

декември 2017 г.

рецензент:

Проф. Анастас Славчев